

Miten suomalaisten huumeiden käyttö on muuttunut?

Päihde- ja rahapelitrendit – Mitä Suomessa tapahtuu? AHR 24.9.2019

Pekka Hakkarainen & Karoliina Karjalainen

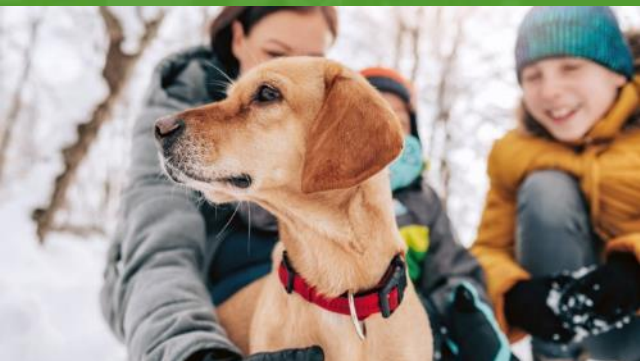
Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Sisältö

- Taustaksi: Yleisiä muutoksia markkinoilla ja ilmapiirissä
- Muutokset huumeiden kokeilussa ja käytössä sekä huumeasenteissa ja mielipiteissä väestökyselyiden pohjalta
- Muutokset joissakin muissa huumeiden käyttöä kuvaavissa tietolähteissä

Muutoksia huumemarkkinoilla ja ilmapiirissä

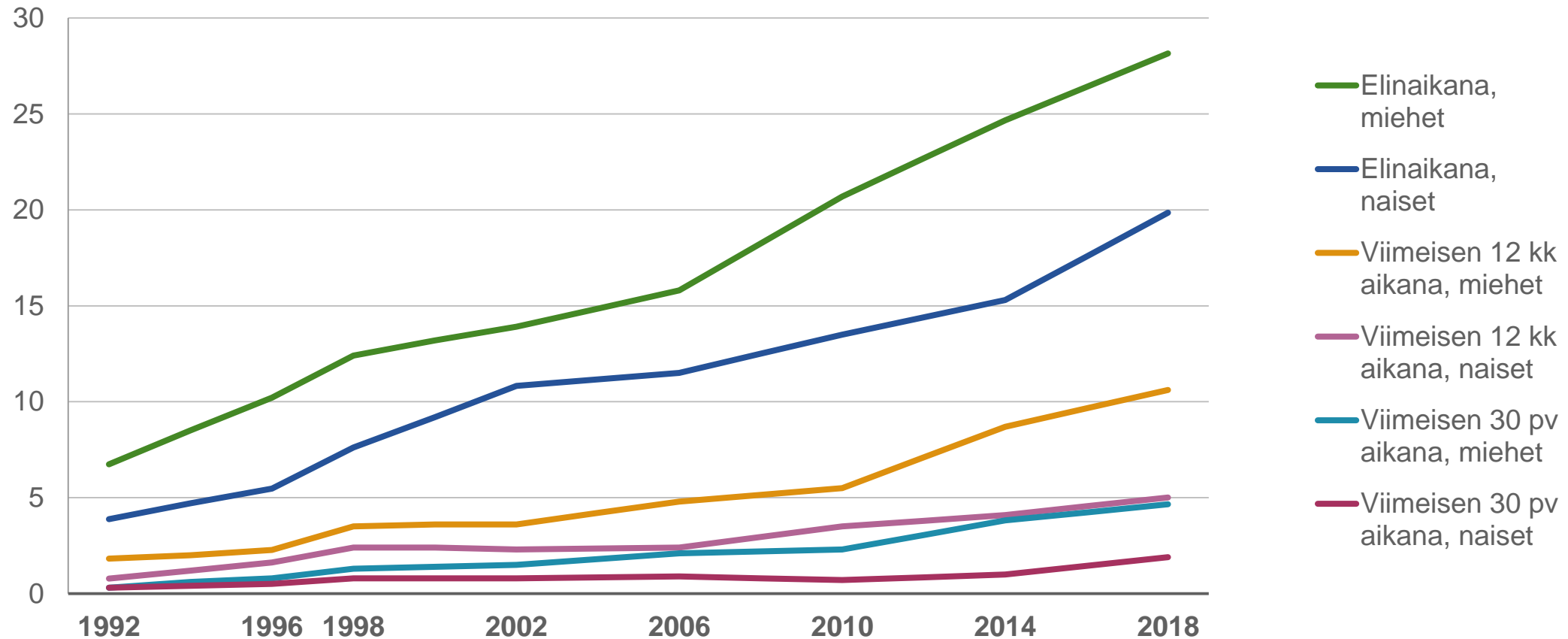
- Lääkekannabis, kotikasvatus ja viljelyn laajeneminen, käyttövälineiden tuotekehitys
- Psykedeelien terapiakäyttö (LSD, MDMA, ayahuasca, psilosybiini)
- Uudet psykoaktiiviset aineet (NPS)
- Sosiaalinen media, nettikauppa, Tor-verkko
- Lääkkeiden ja huumeiden, laillisten ja laittomien markkinoiden limittyminen (opioidikriisi)
- Asennemuutokset, normalisaatio, politiikkamuutokset (erityisesti kannabis)

Huumeiden kokeilun ja käytön sekä huumeasenteiden trendit väestökyselyissä

Huumeiden kokeilu ja käyttö ovat yleistyneet

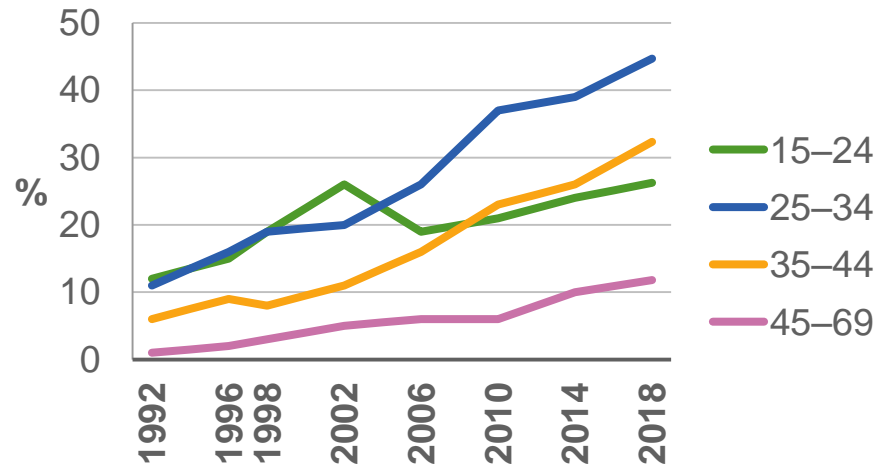
Jotain huumausainetta käyttäneiden osuus 1992–2018, %

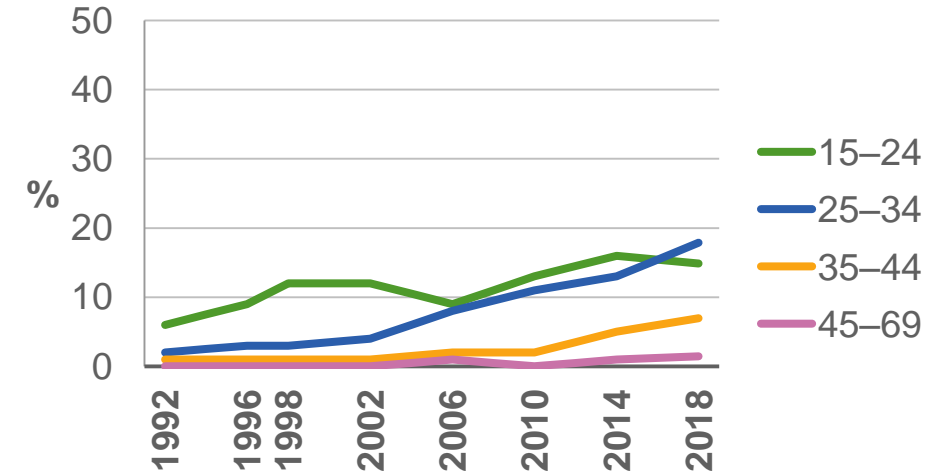
Lähde: Huumekysely, THL

Huumeiden kokeilu ja käyttö on yleistynyt erityisesti nuorilla aikuisilla

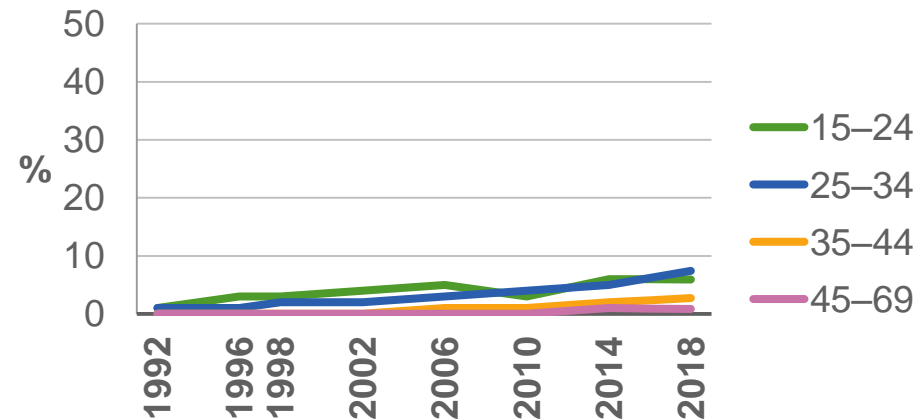
Elinikäisprevalenssi

Vuosiprevalenssi

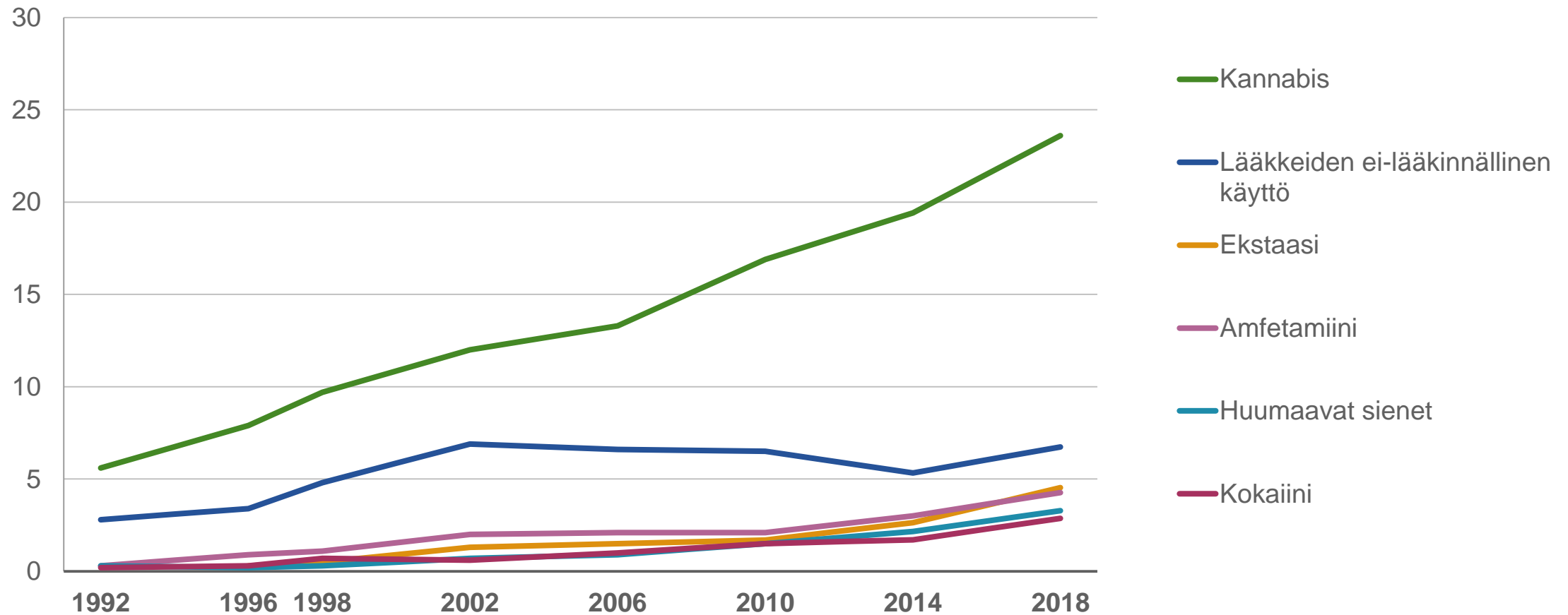
Kuukausiprevalenssi

Lähde: Huumekysely, THL

Kannabis on yleisimmin kokeiltu tai käytetty huume

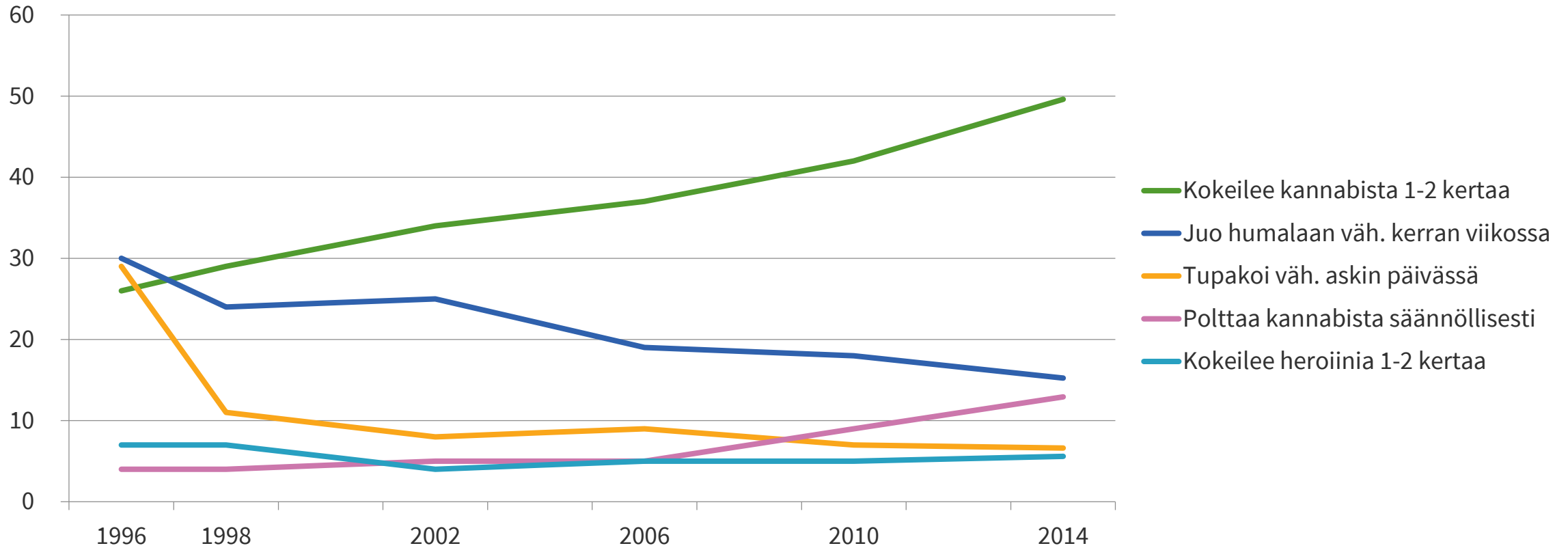
Eri aineiden elinikäisprevalensseja 1992–2018, %

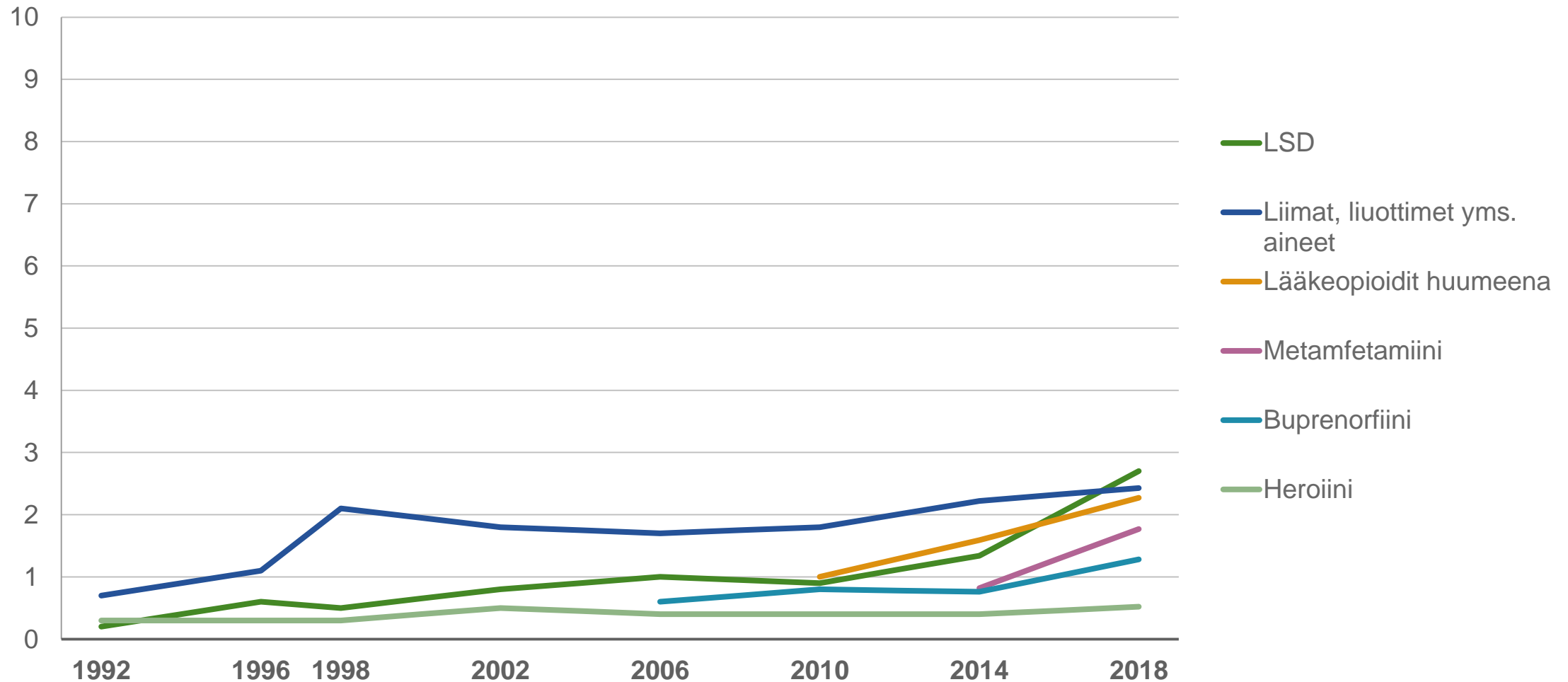
Lähde: Huumekysely, THL

Käsitykset kannabiksen terveydellisistä tai muista riskeistä ovat lieventyneet 1992-2014

Vähäinen riski tai ei riskiä, jos... (%)

Vähemmän suosittujen aineiden elinikäisprevalensseja 1992–2018, %

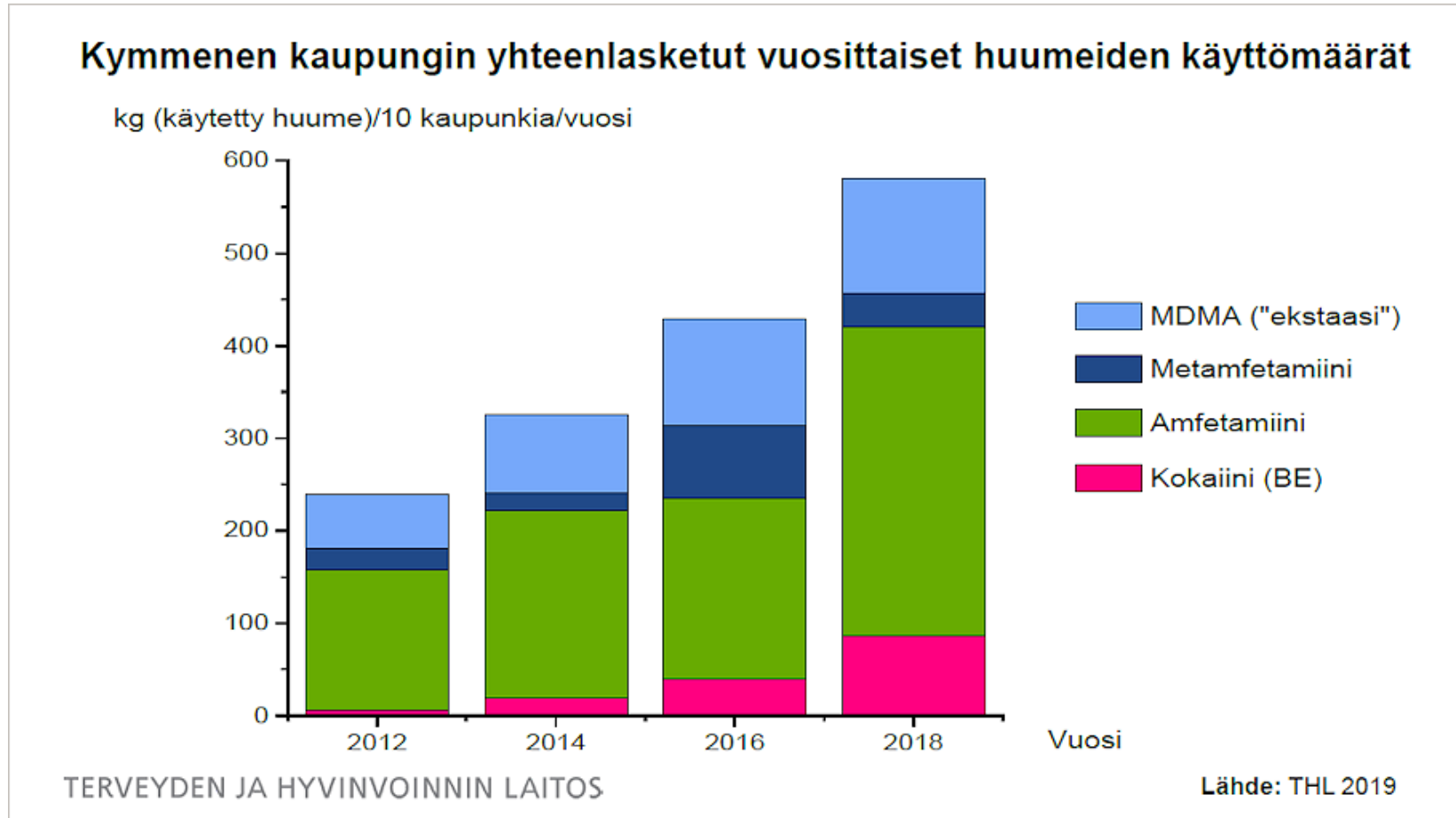

Lähde: Huumekysely, THL

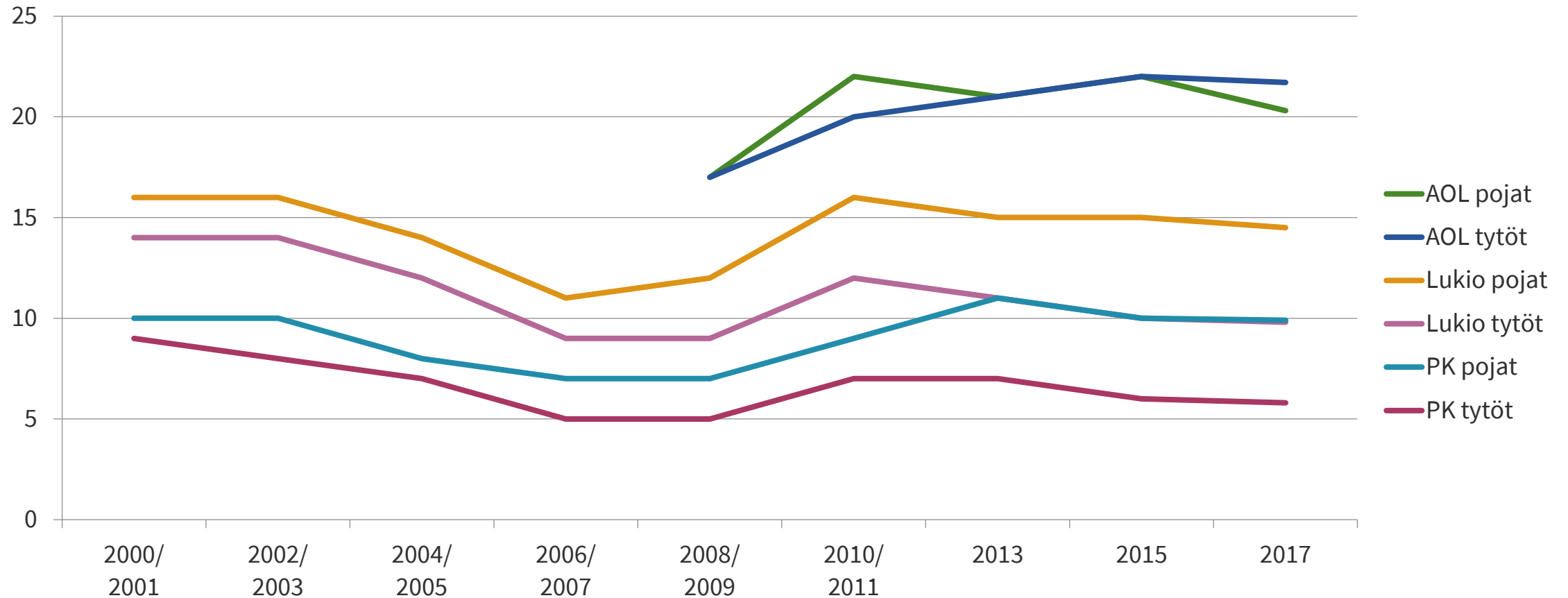
Muuta tutkimustietoa huumeiden käytön muutoksesta

Jätevesitutkimus

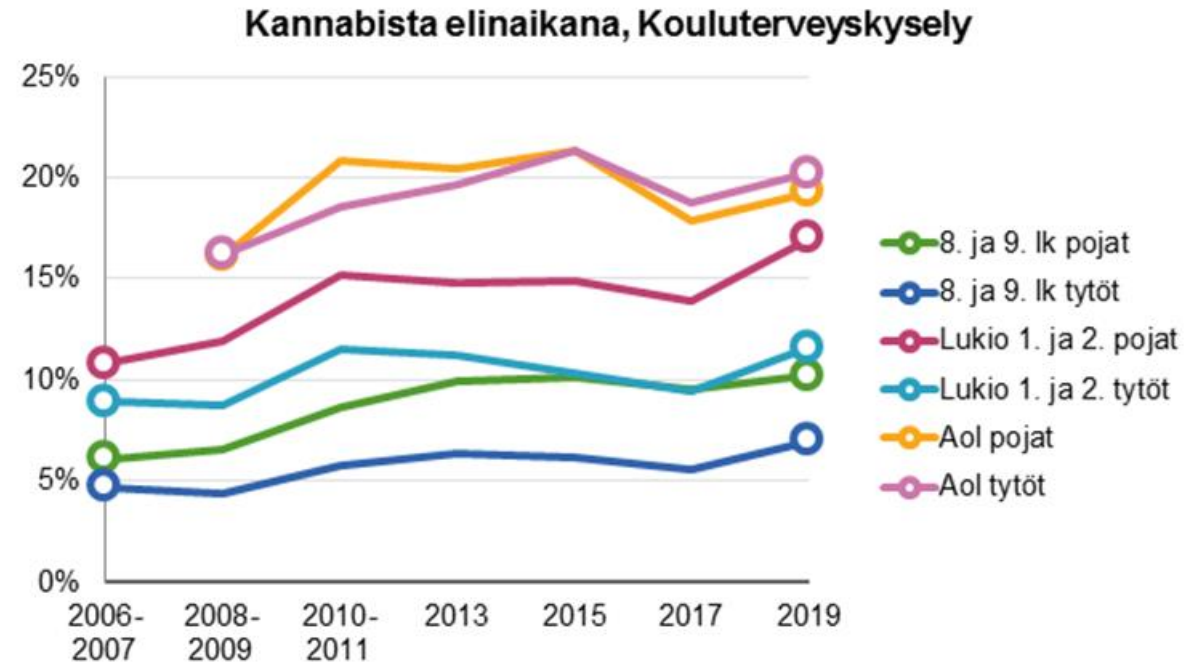
Nuorten huumekekeiluissa ei ole tapahtunut suuria muutoksia

Kokeillut huumeita ainakin kerran, %

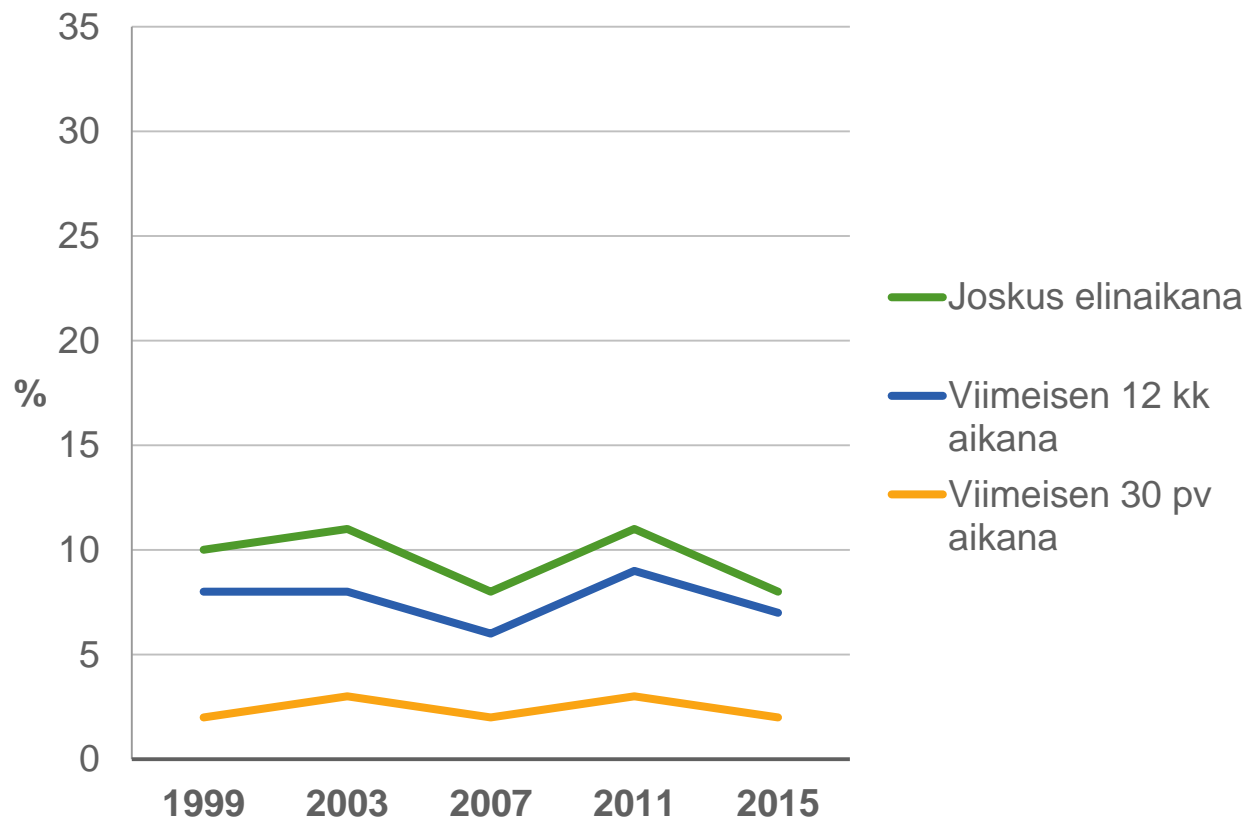
Lähde: Kouluterveyskysely, THL

Uusimmissa tuloksissa kannabiksen kohdalla kuitenkin merkkejä mahdollisesta noususta

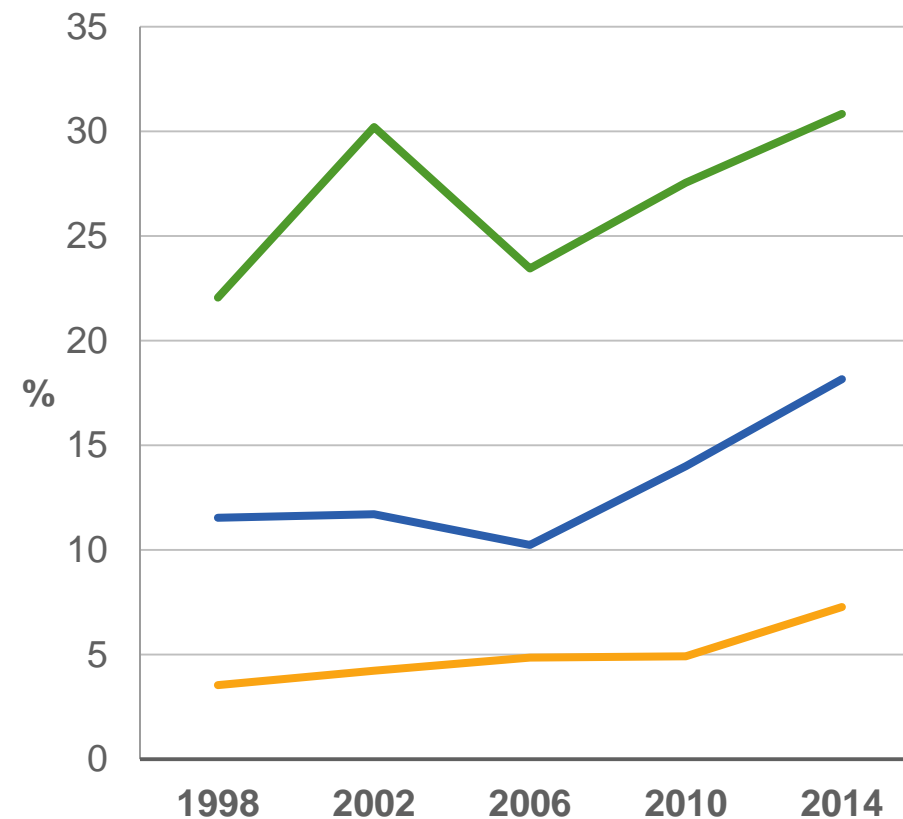

Alaikäisillä nuorilla kannabiksen kokeilu ja käyttö pysynyt tasaisena, täysi-ikäisillä nuorilla yleistynyt

Kannabistrendit alaikäisillä nuorilla (15–16-v.)

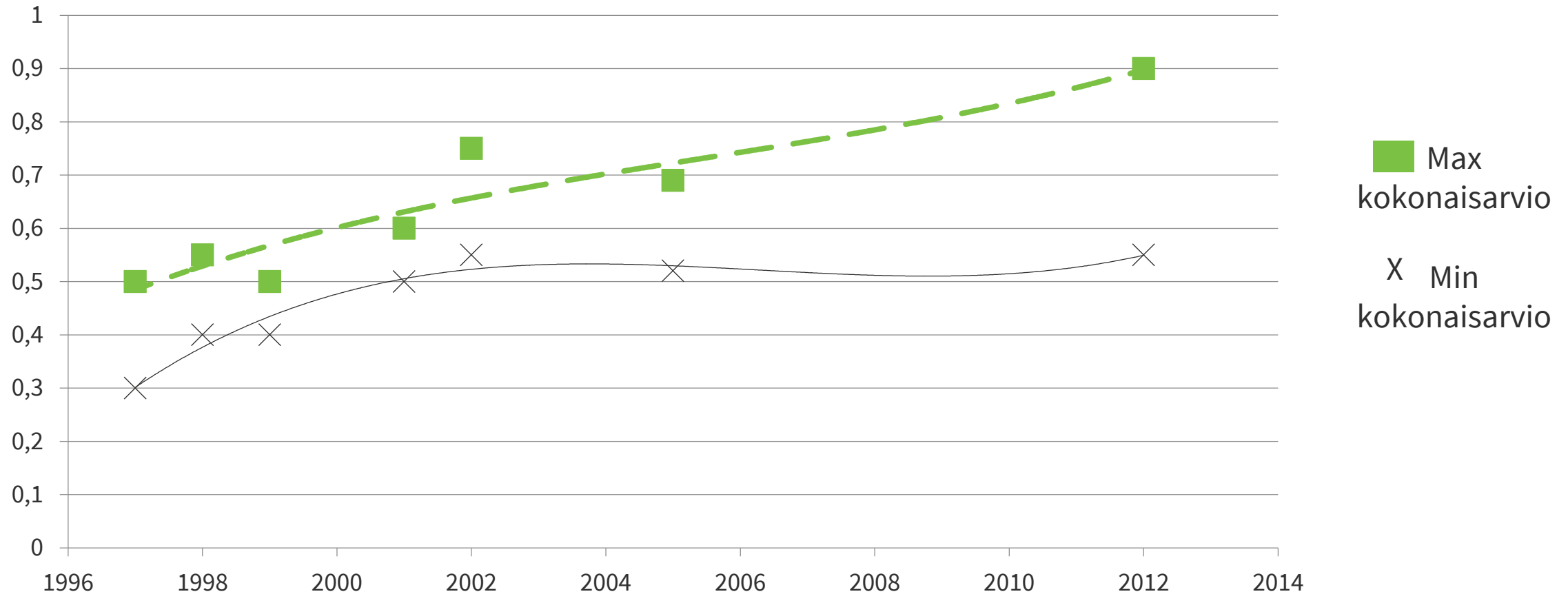
Kannabistrendit täysi-ikäisillä nuorilla (18–25-v.)

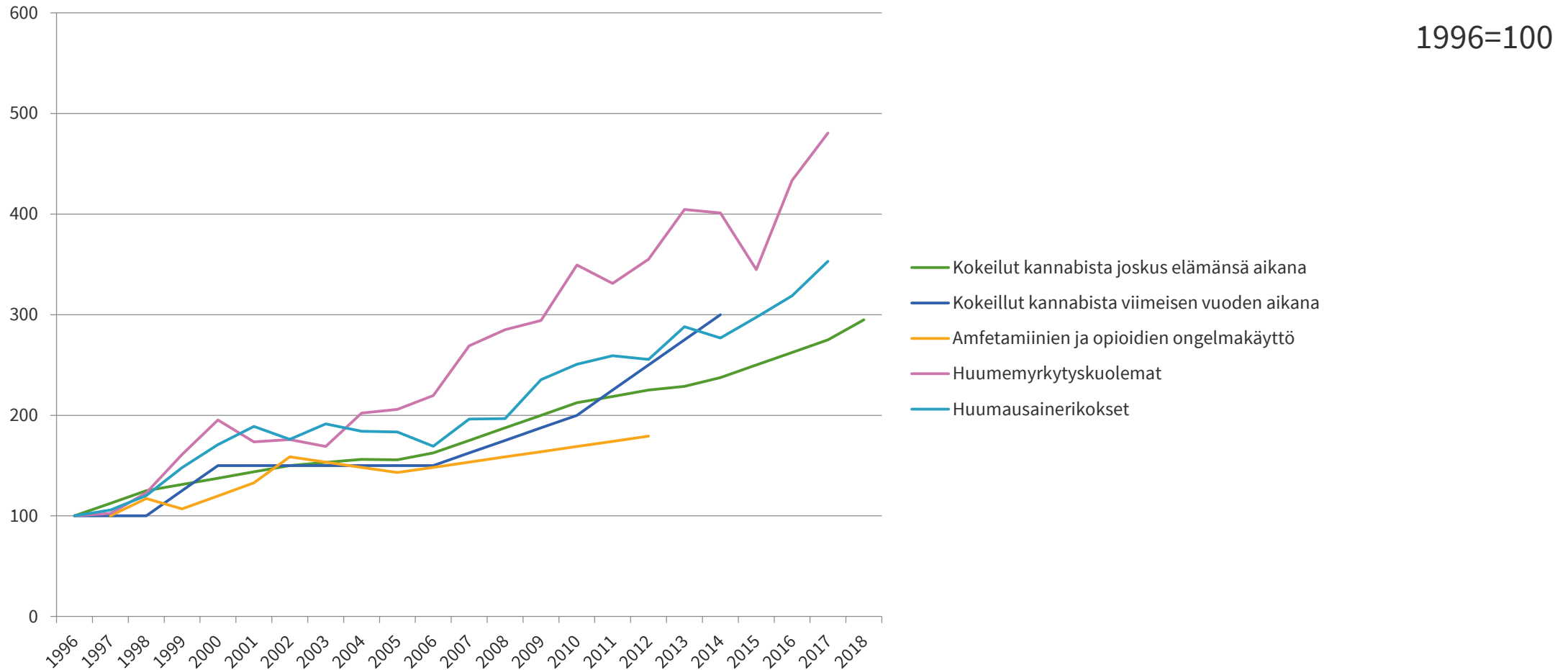
Lähde: Karjalainen ym. 2019

Suomessa arviolta 18000–30000 huumeiden ongelmakäyttäjää vuonna 2012

Kokonaisarvio huumeiden ongelmakäyttäjien väestöosuudesta, %

Huumetilanteen muutos, kun vertailuvuotena on 1996

Sanna Rönkä, THL, lähteet: Päihdetutkimus, THL; Ollgren ym. 2004; Oikeustoksilogia, THL; Rikos- ja pakkokeinotilasto, Tilastokeskus

Yhteenvetona

- Huumeekokeilut ja käyttö yleistyneet edelleen
 - Erityisesti 25–34-vuotiailla => käytön keskiössä nuoret aikuiset, onko enää nuoriso-ongelma?
- Kannabis suomalaisten yleisimmin kokeilema huume; myös stimulanttien kokeilut yleistyneet
- Väestön huumeasenteet ovat lieventyneet, erityisesti kannabiksen osalta
- Kuviot muuttuvat, käyttö ja haitat lisääntyvät => Mitä tehdä huumepolitiikassa?

KIITOS!